МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. ректора
Уманського НУС
_____ І.І. Мостов'як
«18» 03 2020 р.

П Р О Г Р А М А

додаткових вступних випробувань до вступу в аспірантуру
за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин»

Голова фахової атестаційної комісії
_____ **Ю.П. Яновський**
(підпис) (ПІБ)

Умань – 2020

Укладачі: доктор с.-г. наук, професор Балабак А.Ф., доктор с.-г. наук, професор Шлапак В.П.; кандидат с.-г. наук, старший викладач Тисячний О.П., доктор с.-г. наук, професор Поліщук В.В. -(гарант освітньої програми).

Схвалено вченою радою факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 5 від 27 лютого 2020 р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 2 від 02 лютого 2020 р.)..

ЗМІСТ

Вступ

1. Характеристика змісту програми 4
2. Орієнтовний перелік питань для підготовки до фахового іспиту 5
3. Критерії оцінювання підготовленості вступників 18
4. Список рекомендованої літератури 19

ВСТУП

Спеціальність «Садово-паркове господарство» віднесено до найпоширеніших специфічних категорій сільського господарства. За цією спеціальністю можуть навчатися в аспірантурі фахівці, які мають повну вищу освіту за ступенем магістра або освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра із спеціальності «Садово-паркове господарство», та суміжних з нею інших спеціальностей.

Основою для визначення змісту фахового іспиту до вступу в аспірантуру за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» є освітньо-професійна програма підготовки за ступенем магістра з Садово-паркового господарства, чи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 8.09010303 «Садово-паркове господарство».

Під час фахового іспиту до вступу в аспірантуру абітурієнти повинні показати рівень теоретичних знань з циклу фундаментальних та основних розділів спеціальних дисциплін — «Озеленення населених місць», «Декоративне садівництво», «Декоративні розсадники та насінництво», «Фітодизайн закритого середовища».

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Навчальна дисципліна **«Озеленення населених місць»** включає такі розділи, що винесені на фаховий іспит до вступу в аспірантуру:

1. Соціально-екологічні та природні фактори і генезис садово-паркового будівництва. Поняття про регулярний та пейзажний напрямки в ландшафтному мистецтві.

2. Сади і парки Давнього світу. Зв'язок садів із планувальною структурою міст та іригаційними системами.

3. Композиційні прийоми планування храмових комплексів Давнього Єгипту, «Висячі сади»Семіраміди. Типи озеленення і композиційні особливості садово-паркового будівництва Давньої Греції та Давнього Риму, їх соціальні та природні умови.

4. Садово-паркове мистецтво Середньовіччя. Особливості забудови і озеленення середньовічних міст. Монастирські та замкові сади. Колекціонування рослин. Аптекарські сади. Особливості іспано-мавританських садів.

5. Садово-паркове мистецтво Ренесансу. Сади Італії, їх основна ідея. Сад Медичі в Римі. Сади Боболі у Флоренції. Вілла д'Есте.

6. Художні прийоми садово-паркового будівництва. Особливості використання природного ландшафту. Садово-
паркове мистецтво бароко XVI ст.

7. Соціально-економічні передумови виникнення і розвитку регулярного (французького) напрямку та розповсюдження його напрямків у світі.

8. Стиль рококо і розквіт топіарного мистецтва. Голландські «шахматні» сади.

9. Садово-паркове мистецтво Росії і України. Палацово-паркові ансамблі.

10. Пейзажний напрям у садово-парковому мистецтві. Витоки пейзажного мистецтва. Садово-паркове мистецтво Китаю.

11. Зв'язок садів із плануванням міста. Особливості планування і композиції китайських садів та парків. Класифікація пейзажів.

12. Садово-паркове мистецтво Японії та його характерні риси. Вплив японського та китайського садово-паркового мистецтва на розвиток європейських садів та парків.

13. Садово-паркове мистецтво Європи XVШ-XIX ст. Романтичні сади Англії і Франції.

14. Парки України: Софіївка, Олександрія, Качанівка, Алупка, Стрийський.

15. Садово-паркове мистецтво кінця XIX — першої половини XX ст..

16. Озеленення в Україні комплексних зелених зон міст і робітничих селищ.

17. Роль зелених насаджень у формуванні середовища.

Роль зелених насаджень в інженерному благоустрої населених пунктів. Регулююча та захисна роль різних видів деревних рослин.

18. Рекреаційне та естетичне значення зелених насаджень.

19. Архітектурно-планувальне значення зелених насаджень. Роль

насаджень у створенні об'ємно-просторового вигляду населеного пункту.

20. Ландшафтно-планувальна організація населених місць та система озеленення.

21. Поняття про географічний ландшафт та його компоненти. Морфологія, класифікація, структурно-функціональні особливості. Природні міські та антропогенні ландшафти. Функціональні ландшафти.

22. Рослинність як пластичний компонент ландшафту.

23. Поняття паркового фітоценозу, його структура і динаміка. Поняття еколого-фітоценотичного зонування великого міста. Класифікація пошкоджуючих факторів і диференціація деревних рослин за стійкістю.

24. Об'ємно-просторова та планувальна структура об'єктів зеленого будівництва.

25. Класифікація форм рельєфу, їх екологічна особливість і роль у вирішенні планувальної структури та художньої композиції об'єкту ландшафтної архітектури.

26. Водойми, їх класифікація. Роль зовнішніх і внутрішніх водойм у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури.

27. Рослинність і її використання для формування пейзажів. Типи паркових насаджень: масиви, куртини, групи, солітери, алеї і їх композиційна роль. Підбір асортименту з врахуванням біологічних та екологічних особливостей дерев, чагарників та трав'янистої рослинності.

28. Композиційні засади формування садово-паркових об'єктів.

29. Композиція пейзажних картин в садово-паркових об'єктах. Пейзажне різноманіття як основна умова формування паркового ландшафту і його об'ємно-просторової структури.

30. Архітектурні споруди і обладнання, малі архітектурні форми, їх класифікація і роль у розкритті художнього образу садово-паркового об'єкту.

31. Основи проектування об'єктів садово-паркового будівництва.

32. Програма і планове завдання на проектування об'єкта, його призначення, порядок складання і затвердження в залежності від величини і значимості об'єкта озеленення. Підготовка планово-картографічних матеріалів.

33. Будівництво та експлуатація садово-паркових об'єктів.

34. Агротехніка озеленення. Заходи, направлені на збереження існуючих насаджень і цінного рослинного покриву.

35. Висаджування дерев і чагарників. Якість садивного матеріалу, строки проведення, підготовка садивного матеріалу транспортування, прикопування.

36. Організація садивних робіт: розбивка садивних місць, викопка ям під дерева та котлованів під групові насадження чагарників, траншей для живоплотів. Підготовка субстрату. Технологія висаджування і закріплення деревних рослин. Післясадивний догляд.

37. Висаджування ліан. Особливості підготовки рослин до висаджування, агротехніка висаджування та післясадивного догляду. Пристосування для ліан.

38. Догляд за надземною та підземною частинами дерев і чагарників. Формування живих огорож. Захист надземної частини неморозостійких рослин у зимовий період.

39. Реконструкція насаджень. Формування біологічно-стійких, довговічних і високодекоративних насаджень. Догляд за насадженнями — масивами, куртинами, групами.

40. Газони та квітники. Класифікація і функціональне призначення. Технологія вирощування і догляду.

41. Організація будівництва і експлуатації садово-паркових об'єктів в умовах ринкової економіки.

Навчальна дисципліна «**Декоративне садівництво**» включає такі розділи, що винесені на фаховий іспит до вступу в аспірантуру:

1. Значення декоративного садівництва в озелененні.
2. Основні види плодово-декоративних рослин, які придатні для використання в умовах України.
3. Типи крон, способи їх формування.
4. Розвиток декоративного садівництва, його перспективи.
5. Використання плодових рослин в озелененні.
6. Штучні форми плодових дерев у формовому садівництві.
7. Підготовка території та закладка формового саду; встановлення шпалерних та кордонних каркасів; посадка плодових дерев. Обрізка, удобрення, зрошення.
8. Висаджування плодових дерев для формування штучних крон.
9. Догляд за насадженнями штучних форм.
10. Пристінна культура плодових рослин.
11. Використання актинідії та лимоннику; розмноження, посадка, догляд за насадженнями.
12. Вирощування рослин в діжках та горщиках.
13. Декоративне оформлення стін будинків плодовими та ягідними рослинами.
14. Актинідія і лимонник в декоративному і аматорському садівництві.
15. Культура карликових дерев у діжках та горщиках.

Навчальна дисципліна «**Декоративні розсадники та насінництво**» включає такі розділи, що винесені на фаховий іспит до вступу в аспірантуру:

1. Стан і перспективи розвитку декоративного розсадництва та насінництва.
2. Загальні відомості про декоративні розсадники та насінництво.
3. Основи організаційно-господарського облаштування декоративних розсадників.
4. Агротехнічні заходи в розсадництві декоративних культур.
5. Сівозміни в постійних розсадниках. Обробіток ґрунту у декоративних розсадниках.
6. Застосування добрив у розсадниках. Зрошення культур у відкритому ґрунті.
7. Виробництво садивного матеріалу у відділах декоративного розсадника.
8. Генеративне (насіннєве) розмноження деревних рослин (вирощування сіянців).

9. Особливості вирощування сіянців деревних та квіткових порід у відкритому та закритому ґрунті.

10. Вегетативне розмноження деревних росли.

11. Класифікація та загальні положення виробництва велико-мірного садивного матеріалу.

12. Технологічні особливості виробництва великомірного садивного матеріалу

13. Виробництво садивного матеріалу із закритою кореневою системою..

14. Виробництво садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

15. Виробництво садивного матеріалу у маточному відділі

16. Виробництво садивного матеріалу у маточному відділі.

17. Інвентаризація садивного матеріалу. Планування, організація та облік якості робіт у розсадниках

18. Інвентаризація садивного матеріалу. Планування, організація та облік якості робіт у розсадниках

Навчальна дисципліна «Фітодизайн закритого середовища» включає такі розділи, що винесені на фаховий іспит до вступу в аспірантуру:

Навчальна дисципліна «**Фітодизайн закритого середовища**» включає такі розділи, що винесені на фаховий іспит до вступу в аспірантуру:

1. Стан, перспективи розвитку та завдання фітодизайну.
2. Фітокомпозиції в інтер'єрі.
3. Типи фітокомпозицій.
4. Елементи озеленення.
5. Квіткові композиції змінного типу в фітодизайні.
6. Використання бонсаю в фітодизайні.
7. Використання бонсаю і пеньцзину, як декоративних фітокомпозицій.
8. Зимові сади. Елементи фітодизайну зимових садів.
9. Створення і облаштування зимових садів.
10. Фітодизайн атріумів, як різновиду зимового саду.
11. Флораріуми.
12. Декоративні дерева та блок-культури.
13. Водні сади.
14. Фітокомпозиції навколо водних споруд і об’єктів.

2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

Дисципліна «Озеленення населених місць»:

I. Історичні етапи розвитку садово-паркового будівництва.

2. Регулярний напрямок. Сади і парки Давнього Світу.

3. Композиційні прийоми планування храмових комплексів Давнього Єгипту, «Висячі сади» Семіраміди

4. Типи озеленення і композиційні особливості садово-паркового будівництва Давньої Греції та Давнього Риму.

5. Садово-паркове мистецтво Середньовіччя.

6. Садово-паркове мистецтво Ренесансу. Сади Італії, їх основна ідея.

7. Садово-паркове мистецтво Барокко ХУІст.

8. Соціально-економічні передумови виникнення і розвитку регулярного напрямку та розповсюдження його напрямків у світі.

9. Стиль Рококо і розквіт топіарного мистецтва.

10. Садово-паркове мистецтво Росії та України.

II. Витоки пейзажного мистецтва.

12. Садово-паркове мистецтво Японії.

13. Романтичні сади Англії та Франції.

14. Народження англійського пейзажного парку.

15. Парки України: Софіївка, Олександрія, Качанівка, Стрийський.

16. Садово-паркове мистецтво кінця XIX-першої половини XX.

17. Розвиток системи озеленення населених місць.

18. Багатофункціональна роль озеленення населених місць.

19. Рекреаційна функція зелених насаджень.

20. Озеленення в Україні комплексних зелених зон міст і робітничих селищ.

21. Національні парки.

22. Сануюча, інженерно-захисна, рекреаційна. Есте тична та архітектурно -планувальна функції зелених насаджень.

23. Фітомеліоративна функція зелених насаджень.

24. Газопоглинання та фільтрація забруднювачів атмосферного повітря.

25. Фітонциди рослин. Ефективність фітонцидів у різних видів деревних рослин. Іонізація атмосферного повітря.

26. Значення рослин в боротьбі з шумом. Звукопоглинаюча здатність різних видів деревних рослин.

27. Роль зелених насаджень в інженерному благоустрої населених пунктів.

28. Значення рослин у боротьбі з пожежами.

29. Роль насаджень у створенні об’ємно-просторового вигляду населеного пункту.

30. Типи населених місць, їх класифікація. Особливості системи озеленення в різних типах населених місць.

31. Класифікація зелених насаджень.

32. Принципи нормування зелених насаджень і методи розрахунку.

33. Поняття про комплексну зелену зону міста як систему міських і заміських зелених насаджень.

34. Насадження загального користування.

35. Насадження обмеженого користування.

36. Насадження спеціального призначення.

37. Поняття про географічний ландшафт та його компоненти.

38. Функціональні ландшафти. Історико стильовий аналіз міського ландшафту.

39. Динаміка ландшафту, коефіцієнти динаміки окремих компонентів міського ландшафту.

40. Рослинність, як пластичний компонент ландшафту.

41. Поняття паркового фітоценозу, його структура і динаміка.

42. Поняття еколого-фітоценотичного зонування великого міста.

43. Класифікація пошкоджуючих факторів і диференціація деревних рослин за стійкістю.

44. Об'ємно-просторова та планувальна структура об'єктів зеленого будівництва.

45. Організація простору. Закриті, напівзакриті, напіввідкриті та відкриті простори.

46. Просторова структура зелених насаджень.

47. Класифікація форм рельєфу, їх екологічна особливість і роль у вирішенні планувальної структури та художньої композиції об'єкту.

48. Водойми ,їх класифікація та роль у формуванні ландшафту.

49. Рослинність та її використання для формування пейзажів.

50. Типи паркових насаджень.

51. Композиційні засади формування садово-паркових об'єктів.

52. Повітряна та лінійна перспектива, світло і колір в ландшафтній композиції.

53. Архітектурні споруди і обладнання, малі архітектурні форми, їх класифікація і роль у розкритті художнього образу садово-паркового об'єкту.

54. Основи проектування об'єктів садово-паркового будівництва.

55. Естетика та художні засади формування об'єктів ландшафтної архітектури.

56. Єдність форми і змісту, стилю і художнього образу.

57. Принципи організації робіт на об'єктах.

58. Вихідні дані та матеріали для проектування.

59. Агротехнічні роботи. Висаджування дерев і чагарників.

60. Агротехнічна підготовка. Заходи направлені на збереження існуючих насаджень і цінного рослинного покриву.

61. Організація садивних робіт. Післясадивний догляд за рослинами.

62. Газони. Агротехніка влаштування та догляду.

63. Інвентаризація міських зелених насаджень, діагностика життєвості.

64. Організація будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів в умовах ринкової економіки

Дисципліна **Декоративне садівництво:**

1. Сади стародавнього Єгипту.
2. Характеристика Персидських садів.
3. Семітські сади.
4. Староарабський тип садів.
5. Мавританські сади.
6. Історія китайського садівництва.
7. Історія японського садівництва.
8. Сади стародавньої Греції.
9. Історія російського садівництва.
10. Основи декоративного садівництва.
11. Поняття малого саду.
12. Принципи підбору рослин для малого саду.
13. Дизайн малого саду.
14. Поняття ілюзії в створенні малого саду.
15. Стилі малого саду.
16. Природній (ландшафтний) стиль у декоративному садівництві.
17. Регулярний стиль у декоративному садівництві.
18. Італійський стиль.
19. Французький сад його характеристика.
20. Класичний англійський сад.
21. Голландський сад.
22. Японський сад.
23. Китайський сад.
24. Сільський сад.
25. Лісовий стиль.
26. Тематичний стиль.
27. Змішаний стиль у декоративному садівництві.
28. Стиль модерн у створенні малого саду.
29. Стиль хай-тек у створенні малого саду.
30. Сади на дахах.
31. Поняття моносаду.
32. На які групи за характером росту поділяються декоративні рослини (життєві форми)? Дати визначення.
33. Листопадні деревні рослини, що використовуються в зеленому будівництві.
34. Вічнозелені деревні рослини, що використовуються в зеленому будівництві.
35. Листопадні деревні рослини декоративні в зимовий період.
36. Деревні рослини різного призначення.
37. Ґрунтопокривні кущові рослини та їх застосування.
38. Дерева і кущі, стійкі до забруднення міського повітря.
39. Рослини для живоплотів.
40. Тривалість життя деревних рослин.
41. Швидкість росту деревних рослин.

42. Декоративні якості деревних рослин.
43. Висота деревних рослин на їх декоративність?
44. Фактура (малюнок) і забарвлення кори.
45. Форма, розміри та будова крони.
46. Декоративні якості листків.
47. Декоративні якості квітів.
48. Декоративні якості плодів.
49. Принципи підбору асортименту рослин та їх компонування. Композиція.
50. Екологічний принцип підбору рослин.
51. Систематичний або філогенетичний принцип підбору рослин.
52. Художньо-декоративний або естетичний принцип підбору рослин.
53. Поняття інтродукції та її значення в декоративному садівництві.
54. Поняття акліматизації та її значення в декоративному садівництві.
55. Підбір плодових і ягідних культур для формового саду.
56. Хвилястий кордон.
57. Горизонтальний кордон.
58. Двоплечий горизонтальний кордон.
59. Трьохплечий горизонтальний кордон.
60. Гірлянди.
61. Сітчастий кордон.
62. Пальмети їх характеристика та формування.
63. Двогілкова пальмета (проста U-подібна).
64. Подвійна U-подібна пальмета.
65. Пальмета Вер'є.
66. Природні (вільно ростучі) форми крони.
67. Штучні форми крони.
68. Плоскі форми крони.
69. Об'ємні крони.
70. Кордони.
71. Прості кордони їх характеристика та формування.
72. Складні кордони їх характеристика та формування.
73. Вертикальний кордон.
74. Вертикальний кордон Ферругаті.
75. Косий кордон.
76. Еколого-біологічна характеристика вишні повстистої - *Cerasus tomentosa* (Thunb.) Wall та використання в озелененні.
77. Еколого-біологічна характеристика айви *(Cydonia* Mill.) та використання в озелененні.
78. Еколого-біологічна характеристика жимолості їстівної *(Lonicera edulis* Turcz. Ex Freyn) та використання в озелененні.
79. Еколого-біологічна характеристика ірги - *Amelanchier* Lam. та використання в озелененні.
80. Еколого-біологічна характеристика калини звичайної *(Viburnum opulus* L.) та використання в озелененні.

81. Еколого-біологічна характеристика дерену - *Cornus* L. та використання в озелененні.
82. Еколого-біологічна характеристика лоху багатоквіткового - *Elaeagnus multiflora* Thunb та використання в озелененні.
83. Еколого-біологічна характеристика мигдалю трилопатевого - *Amygdalus triloba* (Lindl.) Ricker та використання в озелененні.
84. Еколого-біологічна характеристика обліпихи *Hippophae* L. та використання в озелененні
85. Еколого-біологічна характеристика горіху волоського - *Juglans regia* L. та використання в озелененні
86. Еколого-біологічна характеристика горобини - *Sorbus* L. та використання в озелененні.
87. Еколого-біологічна характеристика аронії чорноплідної - *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliotra використання в озелененні.
88. Еколого-біологічна характеристика вишні японської - *Cerasus japonica* (Thunb.) Lois та використання в озелененні.
89. Еколого-біологічна характеристика хеномелеса, або айви японської - *Chaenomeles japonica* Lindl та використання в озелененні.
90. Еколого-біологічна характеристика шовковиці та використання в озелененні.

Дисципліна **Декоративні розсадники та насінництво:**

1. Основи декоративного рослинництва та розсадництва.
2. Вимоги щодо умов організації декоративного розсадника.
3. Вимоги щодо організації території декоративного розсадника.
4. Виробниче відділення декоративного розсадника його склад.
5. Господарська частина відділення декоративного розсадника.
6. Організаційно-господарський план розсадника.
7. Основне виробництво при вирощуванні садивного матеріалу в розсаднику.
8. Документальні матеріали організаційного господарського плану декоративного розсадника.
9. Відділ насіннєвого розмноження декоративного розсадника.
10. Відділ вегетативного розмноження та його підрозділи в декоративному розсаднику.
11. Відділ дорощування рослин в декоративному розсаднику.
12. Розрахунок загальної площі декоративного розсадника.
13. Структура декоративного розсадника.
14. Вибір місця і організація території декоративного розсадника.
15. Сівозміни і садозміни у декоративному розсаднику та їх значення.
16. Сівозміна шкілки сіянців декоративних культур.
17. Сівозміна шкілки саджанців декоративних культур.
18. Сівозміни і шкілки деревних декоративних рослин.
19. Сівозміни і шкілки кущових декоративних рослин.
20. Садозміни маточників деревних і кущових рослин.

21. Органографія декоративних садових культур та її особливості.
22. Особливості будови дерева декоративної рослини.
23. Особливості будови куща декоративної рослини.
24. Особливості будови вегетативних і генеративних бруньок декоративних рослин.
25. Морфологічні особливості будови листка декоративних рослин.
26. Морфологічні особливості будови пагонів декоративних рослин та їх типи за функціями, особливостями формування і росту.
27. Морфологічні особливості будови квіток декоративних рослин.
28. Морфологічні особливості будови плодів декоративних рослин.
29. Особливості будови насіння декоративних рослин.
30. Коренева система декоративних рослин, особливості будови.
31. Будова кореневої системи у сіянців декоративних деревних і кущових рослин.
32. Будова вегетативної кореневої системи у саджанців декоративних деревних і кущових рослин.
33. Стрижнева, мичкувата і розгалужена коренева система у саджанців декоративних деревних і кущових рослин.
34. Фенофази росту і розвитку саджанців декоративних рослин.
35. Період спокою декоративних рослин і його значення в розсадництві.
36. Значення екологічних факторів в розсадництві декоративних рослин.
37. Світловий режим при вирощуванні саджанців декоративних рослин.
38. Температурний режим при вирощуванні саджанців декоративних рослин.
39. Водний режим при вирощуванні саджанців декоративних рослин.
40. Ґрунтові умови і поживний режим при вирощуванні саджанців декоративних рослин.
41. Повітряний режим при вирощуванні саджанців декоративних рослин.
42. Способи розмноження деревних і кущових декоративних рослин.
43. Особливості статевого розмноження деревних і кущових декоративних рослин.
44. Особливості вегетативного розмноження деревних і кущових декоративних рослин.
45. Способи вегетативного розмноження деревних і кущових декоративних рослин.
46. Особливості розмноження декоративних рослин стебловими живцями.
47. Особливості розмноження декоративних рослин відсадками.
48. Особливості розмноження декоративних рослин щепленням.
49. Способи щеплення декоративних рослин.
50. Взаємовплив прищепи і підщепи у саджанців декоративних рослин.
51. Морфогенез та регенерація органів декоративних рослин в культурі *in vitro.*
52. Мікроклональне розмноження декоративних рослин.
53. Переваги мікроклонального розмноження декоративних рослин порівняно із традиційними методами.

54. Фактори, що впливають на процеси мікроклонального розмноження декоративних рослин.
55. Практичне значення мікроклонального розмноження декоративних садових рослин.
56. Особливості вирощування саджанців хвойних рослин.
57. Особливості вирощування саджанців декоративних рослин з плакучою формою надземної частини (крони).
58. Вегетативне розмноження хвойних рослин у відкритому ґрунті.
59. Викопування, сортування і зберігання саджанців декоративних рослин.
60. Особливості зволоження ґрунту в процесі вирощування саджанців декоративних рослин.
61. Захист саджанців в розсаднику декоративних рослин від шкідників і хвороб.
62. Використання мінеральних і органічних добрив у розсадництві декоративних культур.
63. Особливості формування саджанців декоративних рослин.
64. Вирощування сортових штамбових форм бузку у розсаднику.
65. Особливості контейнерного вирощування саджанців декоративних культур.
66. Поняття про садивний матеріал декоративних рослин, його види та особливості.
67. Значення зберігання насіння. Умови, необхідні для зберігання та підтримування життєздатності насіння.
68. Підготовка насіння декоративних деревних рослин до висіву.
69. Теоретичні основи, завдання та агротехнічні вимоги до обробітку ґрунту в розсадниках.
70. Агротехніка вирощування сіянців декоративних рослин, загальні положення технології виробництва.
71. Зелене живцювання в умовах дрібнодисперсного зволоження.
72. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу обліпихи.
73. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу хеномелесу японського.
74. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу декоративних форм туї східної і західної.
75. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу лимоннику китайського.
76. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу самшиту вічнозеленого.
77. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу калини звичайної.
78. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу дерену справжнього.
79. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу глоду.

80. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу бузини чорної і червоної.
81. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу аронії.
82. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу декоративних форм ялівців.
83. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу сортів актинідії коломикта і аргута.
84. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу троянд.
85. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу шипшини.
86. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу бузку.
87. Особливості вирощування кореневласного садивного матеріалу декоративних форм яблуні.

Дисципліна «**Фітодизайн закритого середовища**»**:**

1. Фітодизайн - засіб покращення екології закритих приміщень.
2. Основні терміни, їх визначення.
3. Естетичне значення рослин.
4. Санітарно-гігієнічна роль рослин.
5. Життєві форми рослин.
6. Цілі та завдання фітодизайну.
7. Художньо-естетичне значення фітодизайну.
8. Емоційний вплив на людину фітокомпозицій.
9. Температурний режим у приміщеннях.
10. Освітлення інтер’єрів, його значення для рослин.
11. Вимоги рослин до вологості повітря і ґрунту.
12. Рівні освітлення приміщень виробничого і службового типу.
13. Реакція рослин на штучне освітлення різними типами ламп.
14. Вплив вологості повітря на ріст і розвиток рослин.
15. Основні групи рослин для озеленення інтер’єрів.
16. Група гарно квітучих квіткових трав’янистих рослин.
17. Група декоративно-листяних трав’янистих рослин.
18. Ліани, їх використання в інтер’єрах.
19. Ампельні рослини для інтер’єрів.
20. Сукулентні рослини, їх використання у фітодизайні.
21. Епіфітні рослини, їх використання в зимових садах.
22. Декоративно-плодові рослини для озеленення зимових садів.
23. Листяні дерева для зимових садів.
24. Хвойні дерева для зимових садів.
25. Листяні і хвойні чагарники в озелененні інтер’єрів.
26. Еколого-біологічна і декоративна характеристика гарно квітучих трав’янистих рослин.
27. Еколого-біологічна і декоративна характеристика декоративно-

листяних трав’янистих рослин.

28. Видовий склад ліан і ампельних рослин, їх характеристика.
29. Еколого-біологічна і декоративна характеристика сукулентних рослин.
30. Епіфітні рослини, їх характеристика.
31. Хвойні деревні рослини для зимових садів, стисла характеристика.
32. Листяні дерева і чагарники, їх стисла характеристика.
33. Декоративно-плодові деревні рослини для зимових садів і їх характеристика.
34. Основні композиційні прийоми озеленення інтер’єрів.
35. Рослинні угруповання, їх влаштування.
36. Види квіткового оформлення інтер’єрів.
37. Кам’янисті гірки, їх влаштування.
38. Кактусарії, їх влаштування.
39. Розарії в зимових садах.
40. Композиції при оформленні декоративних басейнів.
41. Основні принципи влаштування природних композицій.
42. Композиційні елементи формування фітосередовища інтер’єрів.
43. Точкові і лінійні композиції в інтер’єрах.
44. Групові глибинні і площинно-орнаментальні композиції.
45. Вертикальні композиції у фітодизайні.
46. Мікроландшафтні фрагменти, їх влаштування у зимових садах.
47. Спеціальні улаштування в композиціях інтер’єрів.
48. Різновиди фітодизайну інтер’єру.
49. Мініводоймища, прийоми їх оформлення.
50. Принципи і методи створення зимових садів.
51. Класифікація зимових садів.
52. Дизайн зимового саду.
53. Прийоми садіння рослин в інтер’єрах і зимових садах.
54. Терміни пересаджування рослин.
55. Поливання і підживлення рослин.
56. Обрізування рослин.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Оцінювання знань вступників до аспірантури за результатами вступного іспиту здійснюється членами комісії на основі отриманих відповідей на питання білетів. Оцінювання відбувається за 100 бальною шкалою. Відповіді вступників оцінюються окремо за кожним питанням усіма членами комісії. Потім визначається середня кількість балів за результатами усіх питань виставлених членами комісії.

90-100 балів - відмінно - означає: відповідь правильна, повна, довершена, обґрунтована, достовірна, точна, не викликає сумнівів у членів комісії;

74-89 - добре - означає: відповідь правильна, достовірна з незначними неточностями, не викликає сумнівів у членів комісії;

60-73 - задовільно - означає: відповідь у цілому правильна, проте із значною кількістю помилок, неповна, неточна, недовершена, незакінчена, необґрунтована, викликає уточнюючі запитання у членів комісії;

0-59 - незадовільно - означає: відповідь неправильна, недостовірна, викликає дискусію у членів комісії.

Вступний іспит вважається складеним за умови отримання здобувачем не менше 60 балів - задовільно.

Іспит проходить в усній формі

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

2. Аксенов Е., Аксенова Н. Декоративное садоводство для любителей и профессионалов. Деревья и кустарники. — М.: АСТ-ПРЕСС, 2001. — 360 с.

3. Аксенов Е.С., Аксенова Н.А. Декоративные растения: Деревья и кустарники. — М.: АБФ/ABF, 2000. — Т. 1. — 560 с.

4. Алдохина Т.В. Комнатные растения в вашем доме / Т.В. Алдохина. — Авт.-сост. — Донецк: Сталкер, 2005. — 352с.: ил.

5. Бабин Б.Н. Комнатные декоративно-лиственные растения / Б.Н. Бабин. — Миринда, 2000 г. - 238 с.

8. Білоус В.І. Декоративне садівництво (основи квітникарства, дендрології та озеленення). — Умань, 2005. — 296с.

9. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. — К. : Наук. світ, 2001. — 299 с.

10. Беспальченко Е.А. Тропические декоративные растения для дома, квартиры, офиса / Е.А. Беспальченко. — Д.: ООО ПКФ «БАО», 2005. — 240 с.

12. Вадченко Н.Л. Золота енциклопедія сучасного квітництва. — Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАО», 2009. — 384 с.

13. Воронцов В. В. Комнатные растения / В. В. Воронцов. — М., «Фитон+», 2000. — 300 с.

14. Головнин Б.Н. Энциклопедия комнатного цветоводства / Б.Н. Головнин. — М.: Народное творчество, 2001. — 296 с.

15. Горбачова Г.Н., Комнатные растения. Энциклопедия / Г.Н. Горбачова, Э.Т. Мамедова. — М. ЗАО «Фитон», 2001. — 184 с., ил.

16. Гордієнко М. І., Фесюк А.В., Маурер В.М., Гордієнко Н. М. Лісові культури: Підручник для вищих навчальних закладів / За ред. проф. М.І. Гордієнка. — К.: ІСДО, 1995. — 344с.

17. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури. — К.: Сільгоспосвіта, 1995. — 328с.

18. Дмитренко Л.В. Цветы в помещениях, на балконах и лоджиях, в кадках / Л.В. Дмитренко. — Донецк: ООО «Аг-ство Мультипресс», 2007. — 288 с.

19. Золотницкий Н. Цветы в легендах и преданиях / Н. Золотницкий. — К.: Мистецтво, 1999. — 384 с.

22. Кохно М. А. Каталог дендрофлори України / М.А. Кохно. — Київ: Фітосоціо- центр, 2001.— 72с.

23. Кренке Н.П. Регенерация растений /Н.П. Кренке. — М.: Изд-во АН СССР, 1950. — 682с.

24. Кужницкая В. Растения и их применение. История и современность / В. Кужницкая. — М. Жиак .----Варшава; Медицина, 1992. — 212 с.

25. Куминов Е.П. Нетрадиционные садовые культуры / Е.П. Куминов. — М.: Фолио, 2003. — 255 с.

26. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць / В.П. Кучерявий. — Львів: Світ, 2005. — 456 с.

27. Кучерявий В.П. Урбоекологія / В.П. Кучерявий. — Львів: Світ, 1999

— 360 с.

28. Ландшафтные работы. Перевод с английского И.В. Сапциний. - М.: РОСМЭН, 2001.

29. Маурер В.М. Декоративне розсадництво / В.М. Маурер. Навчальний посібник. — Вінниця: Нова Книга, 2007. — 264 с.

30. Святенко Ю.Б. Кімнатне квітникарство / Ю.Б. Святенко — Х.: «Веста», 2009. — 160 с.

31. Сквайр Дэвид. Новейшая энциклопедия комнатных растений / Дэвид Сквайр. — Книжный клуб: Харьков-Белгород, 2008. — 159 с.

32. Скрипник И. Теплицы, парники, пленочные укрытия, оранжереи и другие укрывные сооружения / И. Скрипник. — Донецк, 2012. — 288 с.

33. Степура А.В. Енциклопедія домашнього декоративного квітництва: 500 корисних порад фахівців / А.В. Степура. —Донецьк 2006. — 384 с.

34. Сью Филлипс. Выращивание растений в цветочных горшках / Сью Филлипс. - Пер. с. англ. Е. Косилов. - М.: КРОН-ПРЕСС, 2000. - 104 с.

35. Тарасенко М.Т. Зелёное черенкование садовых и лесных культур. — М.: Изд-во ТСХА, 1991. — 272 с.

36. Хессайон Д.Г.. Все о комнатных растениях / Д-р Д.Г. Хессайон. — М.: «Кладезь-Букс», 2003. — 255 с.

37. Д.Г. Хессайон. Все о теплицах и зимних садах / Д-р Д.Г. Хессайон. — М., Изд-во «Кладезь-Букс», 2005. — 128 с.

38. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя / Т.М. Черевченко та ін. — Київ: Урожай, 1994. — 368 с.

39. Юдина И.А. Комнатное цветоводство / И.А Юдина. — 2002. — 312 с.